

U 17/2018 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om ett samarbetsavtal mellan Eurojust och Albanien

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen ett samarbetsavtal mellan Eurojust och Albanien, som ska godkännas av rådet.

Helsingfors den 19 april 2018

Justitieminister Antti Häkkänen

Konsultativ tjänsteman Miia Ljungqvist

JUSTITIEMINISTERIET

PROMEMORIA
19.4.2018

OM SAMARBETSAVTALET MELLAN EUROJUST OCH ALBANIEN

1 Bakgrund

Eurojust inrättades genom beslutet om inrättande av Eurojust för att stärka kampen mot grov brottslighet (2002/187/RIF), som trädde i kraft den 6 mars 2002, nedan Eurojustbeslutet. Eurojustbeslutet syftar till att främja och förbättra samordningen av utredningar och åtal i medlemsstaterna samt förbättra samarbetet mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter och stödja dessa. Eurojustbeslutet har ändrats genom rådets beslut 2009/426/RIF.

Enligt artikel 26 a i Eurojustbeslutet får Eurojust ingå samarbetsavtal som godkänts av rådet bl.a. med tredje stater. Eurojust väljer själv vilka stater den vill ingå dessa avtal med och sköter avtalsförhandlingarna självständigt. De övriga EU-institutionerna deltar inte i förhandlingarna. Från EU:s sida undertecknas avtalet av ordföranden för Eurojusts kollegium ensam. Innan de färdigt förhandlade avtalen kan undertecknas ska rådet godkänna dem.

Eurojust har den 16 oktober 2017 till rådets ordförande översänt det utkast till samarbetsavtal mellan Eurojust och Albanien som Eurojust förhandlat fram. Utkastet till samarbetsavtal skickades till medlemsstaterna med rådets dokument (6662/18 JAIEX 16 COWEB 28 EUROJUST 23 COPEN 53) som daterats den 26 mars 2018. Utkastet till avtal har godkänts av Eurojustkollegiet den 19 september 2017 och av Eurojusts gemensamma tillsynsmyndighet den 17 juli 2017.

Enligt uppgifter av ordförandestaten ska RIF-Relex-gruppen inom rättsliga och inrikes frågor den 25 april 2018 godkänna ett utkast till rådets beslut om att godkänna avtalet. Därefter hörs Europaparlamentet om utkastet. När Europaparlamentet har gett sin åsikt godkänns utkastet till avtal slutgiltigt i rådet.

2 Det huvudsakliga innehållet i avtalet

Syftet med samarbetsavtalet är att utveckla relationerna mellan Eurojust och Albanien så att avtalsparterna kan samarbeta effektivt och utbyta information för att bekämpa organiserad brottslighet.

Avtalet mellan Eurojust och Albanien motsvarar i hög grad de samarbetsavtal som Eurojust tidigare ingått med tredje stater. Eurojust har ingått samarbetsavtal med Ukraina, Montenegro, Island, Schweiz, Norge, Förenta Staterna, Makedonien, Liechtenstein och Moldavien.

Enligt artikel 2 i utkastet till samarbetsavtal är avtalets syfte att effektivisera samarbetet mellan Eurojust och Albanien i kampen mot grov brottslighet, i synnerhet organiserad brottslighet och terrorism. Avtalet omfattar de i artiklarna 6, 7 och 27 b i Eurojustbeslutet fastställda samarbetssätten, såsom begäran till medlemsstaterna att göra en utredning, utbyte av information och stödande vid utredningar och åtal.

I artiklarna 6–8 i avtalet föreskrivs bland annat om den nationella kontaktpunkten i Albanien, de behöriga myndigheterna och om samarbetsmöten mellan avtalsparterna.

Den mest centrala delen av avtalet gäller utbyte av information mellan avtalsparterna. I artikel 9 ingår en bestämmelse om rätten att utbyta information. Enligt artikeln får parterna utbyta all nödvändig och väsentlig information för att uppnå det mål som avses i artikel 2. När information begärs ska informationens användningsändamål uppges. Om en part på eget initiativ sänder information till den andra parten ska avsändaren meddela informationens användningsändamål. Parten kan begränsa användningen av informationen t.ex. i fråga om att förmedla informationen vidare.

I artikel 10 ingår bestämmelser om hur utbytet av information är ordnat. Utbytet av information sker mellan Albaniens sambandsåklagare, de nationella kontaktpunkterna eller de nat-

ionella myndigheterna och den nationella medlemmen i Eurojust eller Eurojusts kollegium. Parterna kan även använda andra kanaler för utbyte av information. Parterna ska säkerställa att deras företrädare har rätt att utbyta information och att de har säkerhetsklassificerats på ett behörigt sätt. Enligt artikel 17 i avtalet får parterna inte lämna ut den information de fått till en tredje part utan att den andra parten har gett sitt samtycke och utan tillräckliga säkerhetsåtgärder för utlämning av personuppgifter.

Artikel 11 gäller behandling av personuppgifter som parterna lämnat ut och dataskyddsnivån. Avtalsparterna ska garantera en skyddsnivå för personuppgifter som minst motsvarar den nivå som anges i Europarådets dataskyddskonvention (avtalsnummer 1981) och de ändringar som eventuellt gjorts i konventionen samt överensstämmer med Eurojustbeslutet och Eurojusts bestämmelser om dataskydd. Artikel 12 gäller känsliga personuppgifter och utlämnande av dem. Sådana uppgifter kan endast behandlas om detta är absolut nödvändigt för att genomföra avtalets syfte. Vid behandling av informationen ska det säkras att dataskyddet är tillräckligt.

I avtalet föreskrivs därtill bland annat om rätten för den som uppgifterna gäller att få tillgång till personuppgifter och om dennes rätt att rätta, utplåna och förbjuda överföring av personuppgifter som gäller honom eller henne.

3 Förslagets konsekvenser och förhållande till finsk lagstiftning

Avtalet främjar avtalsparternas möjligheter att bekämpa organiserad brottslighet.

Avtalet har inga konsekvenser för finsk lagstiftning. I Finland har Eurojustbeslutet genomförts med lagen om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Eurojust (724/2010). I lagen föreskrivs bland annat om utlämnande av uppgifter i sådana fall som avses i artikel 26 a i Eurojustbeslutet. Utlämnande av sådana uppgifter som Finland har lämnat till Eurojust till en tredje stat förutsätter att den nationella medlemmen ger sitt samtycke. Vid utlämnande av uppgifter ska den nationella medlemmen iaktta Finlands nationella lagstiftning.

4 Den nationella behandlingen av förslaget

Skrivelsen har beretts vid justitieministeriet. Den har skriftligt behandlats av sektionen för rättsliga och inrikes frågor 28.3.2018–4.4.2018.

5 Statsrådets ståndpunkt

Avtalet är till nytta för Finland, eftersom det främjar undersökning av sådana krävande brott vars rättsliga behandling ligger i Finlands intresse. Enligt statsrådet kan avtalet godkännas av rådet.